

Lydoptagelser fra katastrofefly peger i bestemt retning: Begik kaptajnen fatal fejl?

Da et stort Boeing-passagerfly styrtede ned i Indien i sidste måned, var efterforskere umiddelbart i vildrede. Nu er der indikationer på, at flykaptajnen begik en helt uforståelig fejl.

Lars Henrik Aagaard
lhaa@berlingske.dk

Var det en katastrofal teknisk fejl eller en katastrofal menneskelig fejl – eller eventuelt en blanding? Det er spørgsmålet, som alle flyeksperter har ønsket svar på, efter at en Boeing 787 Dreamliner fra Air India 12. juni styrtede ned kort efter start fra den indiske millionby Ahmedabad, hvorved i alt 260 mennesker mistede livet.

Nu er vi efter alt at dømme kommet et stort skridt nærmere svaret. Og det lyder – ifølge det store amerikanske medie The Wall Street Journal – at kaptajnen på Air India Flight 171 meget vel kan have spillet en central rolle i klodens værste flykatastrofe i næsten ti år. Nyhedsbureauet Reuters har fået lignende oplysninger.

Men lad os først se nærmere på den korte og faktoorienterede foreløbige rapport, som det indiske ministerium for civil luftfart fremlagde for en uge siden. Heraf fremgår det, at alt indledningsvist forløb rutinemæssigt under starten fra lufthavnen i Ahmedabad.

Kaptajn Sumeet Sabharwal havde overladt roret til andenpiloten Clive Kunder, som helt efter bogen lod flyet accelerere op ad startbanen efter grønt lys fra flykontrollen.

Men tre sekunder efter, at hjulene havde

Pårørende sørger under en bøn i Ahmedabad tre dage efter styrtet 12. juni. Flyet skulle have fløjet til London. Foto: Dibyangshu Sarkar/AFP/Ritzau Scanpix

sluppet startbanen, blev brændstofførslen til både venstre og højre flymotor pludselig koblet fra. På det tidspunkt befandt flyet sig i en højde af cirka 200 meter – hvorefter det hastigt begyndte at tabe højde.

Ti sekunder senere blev brændstoffor-

førslen til først den ene motor og sekundet efter til den anden motor tændt igen. Men da var det for sent.

Den ene motor nåede ganske vist ganske at kortvarigt at komme i omdrejninger igen – hvorefter flyet styrtede ned i et lægehotel nær lufthavnen.

I de skæbnesvangre ti sekunder, hvor motorerne ikke fik brændstof, fandt en opsigtsvækkende dialog sted i cockpittet.

Den ene pilot spurgte den anden, hvorfor han havde frakoblet brændstofførslen. Svaret faldt prompte og lød, at det havde han da sandelig heller ikke gjort – hvorefter de to kontakter til brændstoffet blev aktiveret igen. Af den foreløbige rapport fremgår det imidlertid ikke hvem, der sagde hvad.

Men denne vitale oplysning kan The Wall Street Journal og Reuters nu offentliggøre – med henvisning til anonyme amerikanske ekspertkilder, der angiveligt har detaljeret indsigst i den indiske havarikommissions arbejde.

Det var andenpiloten, som altså fløj maskinen, der stillede spørgsmålet, og det var kaptajnen, der svarede, at han ikke havde frakoblet brændstoffet.

The Wall Street Journal tilføjer, at dialogen »indikerer, at det var kaptajnen, der slukkede for kontakterne«. Der er dog ingen oplysning om, hvorvidt der i givet fald var tale om en bevidst handling af kaptajnen – eller en alvorlig fejl.

Det er imidlertid vigtigt at nævne, at det

ikke bør være muligt at aktivere brændstoffkontakterne ved et tilfælde – for eksempel med en vildfarende hånd i cockpittet. Begge kontakter er nemlig udstyret med en låsemekanisme koblet til en fjeder.

For at sætte dem i »lukket eller rettere »cutoff«-position skal man fysisk trække begge kontakter ud, hvorefter man giver slip, så de falder tilbage i en ny fastlåst position. Det samme – blot med modsat fortegn – skal man gøre for at sætte dem i »åben« eller rettere »run«-position.

Styrker ønske om video

De afgørende nye oplysninger har bragt et følsomt emne på banen: Manglen på videoovervågning i cockpittet på rutefly.

Hvis de sorte bokse fra flyet også havde

En vragrest fra det store Boeing-fly. Først om et års tid ventes den endelige havarirapport færdiggjort. Foto: Amit Dave/Reuters/Ritzau Scanpix

rummet videooptagelser, ville man formentlig have kunnet se, om en af piloterne deaktiverede brændstofførslen ved fysisk at hive i kontakterne.

Willie Walsh, generaldirektør for den internationale flytransportorganisation IATA, siger til Reuters, at det indiske flystyre er et stærkt argument for at installere videokameraer i flycockpitter. Mange piloter er imidlertid modstandere af videooptagelser, idet de mener, at det er et voldsomt indgreb i deres privatsfære.

Det er vigtigt at understrege, at det endnu er umuligt entydigt at placere skylden hos kaptajnen – eller for den sags skyld hos andenpiloten. Først om et års tid ventes den endelige og langt mere detaljerede havarirapport at være færdiggjort.

241 ud af de 242 ombordværende på det store Boeing 787-fly omkom i styrtet i den indiske by Ahmedabad i sidste måned. Yderligere 19 i et beboelsesområde nær lufthavnen blev dræbt. Foto: Handout/AFP/Ritzau Scanpix

Men hvis der er tale om en fatal menneskelig fejl i cockpittet, ligger det på mange måder i tråd med en central formulering i den korte og foreløbige rapport.

Her hedder det nemlig, at der på baggrund af styrtet »ikke anbefales handlinger« hos flyproducenten Boeing eller flymotorfabrikanten GE Aerospace. Flyulykken er den første fatale i verden med en Boeing 787.

Hemmelige vidneudsagn i Epstein-sag skal offentliggøres

Trump-administration vender på en tallerken efter massiv kritik fra egne støtter. En domstol har fået en anmodning om åbning af papirer fra sagen om Jeffrey Epstein.

Frederik M. Juel
fmju@berlingske.dk

Sagen om den vanærede amerikanske finansmand Jeffrey Epstein ændres konstant og tog op til weekenden endnu en ny drejning.

Det skete, da det amerikanske

justitsministerium bad en føderal dommer om at åbne forseglingen af vidneudsagn fra en storiury. Det skriver The Washington Post.

Det er et forsøg på at dæmpe den massive kritik og de mange konspirationsteorier blandt Trumps støtter. Anmodningen blev indgivet til den føderale distriktsdomstol på Manhattan.

Rigmanden Jeffrey Epstein, som blandt andre Donald Trump og Bill Clinton kendte, var anklaget for sextrafficking af mindreårige og sad i fængsel og ventede på retssagen, da han hængte sig selv. Det var, omkring en måned efter han blev anholdt. Retsmedicineren i New York City fastslog, at dødsfaldet var selvmord.

Justitsminister Pam Bondi og hendes sted-

fortræder, Todd Blanche, bad i anmodningen retten om at åbne forseglingen af udskrifterne med begrundelsen om, at:

»Regeringsmedlemmer, lovgivere, eksperter og almindelige borgere er fortsat dybt interesserede og bekymrede over Epstein-sagen. Tiden, hvor offentligheden skal gætte, hvad de indeholder, bør være slut,« hedder det.

Pam Bondi og Todd Blanche lægger ikke fingre imellem og kalder Epstein »den mest berygtede pædofil i amerikansk historie«.

Sagens fakta bliver kaldt »en fortælling om national skændsel«.

Papirerne til den føderale domstol i New York blev indleveret, efter at Donald Trump torsdag aften i et opslag på de sociale medier

har givet Pam Bondi tilladelse til at »fremlægge alle relevante vidneudsagn fra en storiury, med forbehold for rettens godkendelse«.

En stærkt omdiskuteret liste

Det er muligvis sket, fordi de amerikanske vælgere er langt fra tilfredse med Trump-administrationens håndtering af sagen om den amerikanske rigmand.

Det er en ganske usædvanlig situation for Donald Trump, og dele af hans eget MAGA-univers har fuldstændigt vendt sig mod hans regering.

Der har omgivet hans død, især blandt Trump-loyalister. De har blandt andet handlet

om en omdiskuteret »kundeliste«. Den eksisterer måske eller måske ikke, men den har været kilde til stor debat i USA.

Justitsminister Pam Bondi har tidligere lukket sagen og fastslået, at rigmanden slet ikke havde nogen »kundeliste« af magtfulde mennesker, som han skulle have afpreset.

Helt centralt var det, at administrationen oplyste, at de ikke vil offentliggøre flere dokumenter i sagen. Under valgkampen og efter indsættelsen har Trump og hans allierede selv brugt Epstein-sagen til deres politiske fordel og svoret, at de ville offentliggøre alle dokumenter i sagen. Denne kovending har regeringen har derfor udløst massiv kritik.

Dommerne accepterer det sjældent

En meningsmåling fra Quinnipiac University viser, at 63 procent af vælgerne ikke er tilfredse med håndteringen. Kun 17 procent er tilfredse.

der er kritiske. Her er 83 procent af vælgerne utilfredse. Omvendt er der mere splittelse

Den amerikanske justitsminister, Pam Bondi, har været med til at indgive en anmodning til den føderale domstol på Manhattan i New York. Heri ønsker hun en række dokumenter i sagen mod Jeffrey Epstein.

Foto: Saul Loeb/AFP/Ritzau Scanpix

blandt de republikanske vælgere, omend præsidenten heller ikke nyder overvældende opbakning for håndteringen herfra.

Hele 40 procent af de republikanske vælgere er tilfredse, mens 35 procent er utilfredse. Om den seneste manøvre fra justitsministerens side kan være med til at stoppe den utilfredshed, er dog usikkert.

Ifølge The New York Times kan det være vanskeligt at få rettens godkendelse til at åbne hemmeligstemplingen af vidneudsagnene. Optegnelserne er beskyttet af en storiury for at afskærme ofre for forbrydelser og vidner.

Dommerne accepterer sjældent at give offentlig adgang til sådanne materialer.

Pam Bondi og Todd Blanche understreger derfor i deres anmodning, at de vil samarbejde med den amerikanske anklagemyndighed om at foretage »passende redigeringer« af oplysninger relateret til ofre og »andre personlige identificerende oplysninger«.

Det kommer til at ske, før udskrifterne bliver frigivet.

Vi ønsker dig hjerteligt tillykke med dit jubilæum i dag, kære PETER. Vi takker dig for dit engagement som iværksætter, chef, menneske og ven og ønsker dig alt godt! Hold dig sund, og vi glæder os til det fortsatte samarbejde med dig! Dit team fra Airport Neuhardenberg (ved Berlin)

Airport Neuhardenberg bei Berlin